NYE

Frimerke Forum

Nr. 2 (7)
mai
2015

IKKE ALLE SYNES NORGE ER NOE GØY…..

Les om:

Om en annerledes måte å samle på, se side 4-14

Tidsskrift for frimerkesamlere og filatelister

ISSN 1894-5295

International stamp auctions

ENGERSfrimerker

Klundbyvn. 103, N-2836 Biri, Norway. Tel.: 61 18 15 55. Telefax: 61 18 17 37. e-mail: post@engers-frimerker.no

DIN PARTNER VED KJØP OG SALG

Tilslag 26.000 (utrop 15.000)

Tilslag 16.000 (utrop 5.000)

Tilslag 26.000 (utrop 10.000) Fra samling Rhodesia

Tilslag 27.000 (utrop 1.000)

Tilslag 7.500 (utrop 750)

Vi søker material til auksjon nr. 112 i Oslo

Ovenfor vises noen eksempler på glimrende resultater ved auksjon nr. 111 i mars. Innleveringen til høstauksjonen er allerede i full gang. Vi har mottatt flere gode og interessante innleveringer som peker mot en spennende auksjon. Velkommen med Deres materiale også!

Vi reiser over hele Norge for personlig å ta imot store innleveringer. 14.- 22. juni kjører vi Stavanger- Oslo. Våre representanter i Trøndelag, Møre og Romsdal og Grenlands-området tar også imot og besiktiger materiale.

De finnes på vår hjemmeside under 'kontakt oss'. Forskudd kan avtales for store og interessante innleveringer. **Siste frist for innlevering pr. post er 1. august 2015.**

Be om gratis katalog eller les den online på vår internetside

www.engers-frimerker.no

Der finner De detaljert informasjon til kjøpere og selgere, prislister, årsprogram, siste auksjonskatalog mm.

Nye Frimerke Forum

Nummer 2 – 2015

Utgiver: Sentrum Filatelistklubb, Oslo

Ansvarlig redaktør: Jan Sørensen
Telefon 22 20 07 88

Redaksjonsmedarbeider: Geir-Tore Arnesen. Småannonser (gratis) og stoff til bladet kan sendes til heggevn@frisurf.no

Annonser: Per Helmer Skaali
skaali20@gmail.com

Frister for stoff: 15/2, 15/5, 15/8 og 15/11

Layout og tilrettelegging: John Møyholm

Trykk: Merkur Grafisk AS

Opplag dette nummer: 350 eksempl.

Foreningens adresse:
Postboks 614 Sentrum, 0106 Oslo

Konto for abonnement:
1503.38.45631 **(Husk å skrive navn og adr.)**

Redaktøren har ordet:

85 år jo da vi runder snart år igjen, og femogåtti år er noe som må markeres. Det er noen som har forundret seg litt over vårt valg av samarbeidspartner til jubileumsutstillingen, men alle reaksjoner er meget positive. Når to forskjellige interesser skal samarbeide slik, tror jeg at det vil bli kjempebra, det er jo to engasjerte miljøer som møtes og innstillingen er "til felles beste". Håpet er at dette også kan inspirere til videre samarbeid uten at vi ennå vet hva det kan innebære. Men spennende blir det, og moro, det er bare å glede seg til høsten. Vi tror jo også at mange vil melde seg på som utstiller, den premien som alle får må være en morsom ting å ha. Premien består i et flott glass med graveringen "Frimerker i Sentrum 2015", og i tillegg dit eget navn!

Vi har fått tilsagn om en testamentarisk gave til drift av NFF, det skal være et beløp som utgjør noe over 6.000 kroner. Det takker vi for, det er en storslagen gave. En annen gave, som ble åpnet på årsmøtet var anonym, en konvolutt som viste seg å inneholde kr. 1.000,- Begge disse gaver mottar vi med stor ærbødighet, og det viser jo også at bladet når frem.

Jan Sørensen

INNHOLD:

Om en annerledes måte å samle på.	side 4
Jubileumsutstilling	side 16
Lepra og filateli	side 18
Gresk okkupasjon av Thrakia (1913, 1920)	side 20
Brasils 2016 OL frimerker	side 21
Paulus i Filatelien del II	side 23
Lett slentring i USA (albumet) …	side 24
Byvandringen, Heinz - like underholdende som alltid	side 25
Vilnius ble bygget på blomster	side 27
Postkort	side 28
Frimerker og posthistorie av Malteserordenen, SMOM	side 29
Om møter og møteplan 2015	side 30

Motivet på forsiden viser Mount Kinabalu, 4095 moh, Sydøst-Asias høyeste fjell, som rager over tåka og regnskogen i Staten/ Handelskompaniet Nord-Borneo på 1880-tallet, med kinesiske djunker foran

Om en annerledes måte å samle på.

Av Erik Sveistrup

PÅ LANGTUR MED FRIMERKET…

Noen små utdrag fra en laaaang reise gjennom historien og verden rundt

– sett gjennom frimerket

…med Erik Sveistrup som reiseleder (jf. foredrag i SFK 06.02.2014)

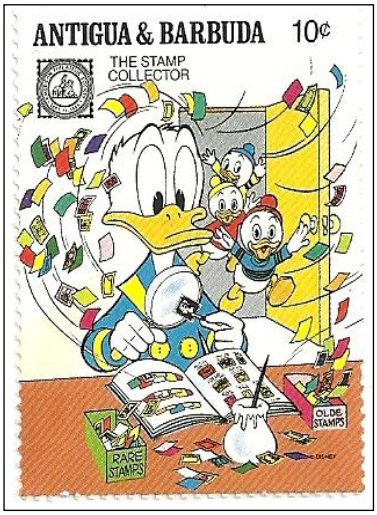

"Donald, the stamp collector": Donald koser seg med frimerkesamlingen, mens nevøene roter det til…, og

"We hold a vaster Empire than has been": verdenshistoriens største (?) imperium, styrt fra Canada (??)

Noen betraktninger først

Artikkelen presenterer en litt annerledes måte å samle frimerker på. Tagningstyper, vannmerker, papirtyper, varianter, stempler og posthistorie interesserer ikke alle. Noen av oss synes faktisk det mest interessante med frimerker er frimerkene selv. Denne samlingen er en reise til alle verdens frimerkeutgivende land, territorier og regimer gjennom tidene. Det er rundt 3.000 av dem! Frimerket blir her reisehåndboken til historien, samfunnet, naturen og kulturen i disse. Samlingen presenterer dette på én side pr. land, flere for land med komplisert historie. Totalt er dette nå en tilnærmelsesvis komplett samling på 12.000 merker i 18 store bind.

Hvorfor samler man slik?

Tagningsvarianter og vannmerker er altså ikke for alle… Noen synes tvert imot frimerkemotivene selv forteller langt mer og er mye morsommere. Noen av oss vil heller ha oversikt og bredde, mens andre graver seg ned i detaljer og dybde. Frimerkesamlere er forskjellige, men jeg innbiller meg likevel at bredde ofte appellerer mer utad enn ekstrem dybde, som f. eks. enda mer ekstrem fordypning i 21 mm posthorn detaljer. Hva man ser i frimerkemotivene kan være styrt både av interesser (tema) og kvalitet (design, håndverk).

Noen har mye allmennkunnskap og interesse både for geografi, historie, samfunn, politikk, kultur og natur. Samlingen reflekterer dette. Denne måten å samle på har store fordeler. Det er en slags skjult generalsamling, hvor samleren selv velger hvilke merker han/hun synes passer best inn. Man kan derfor velge ut interessante utgaver og stort sett unngå dyre merker. Siden motivene styrer samlingen, samler jeg bare ubrukte frimerker (x/xx), da selv "praktstempler" forstyrrer motivene. Brukte frimerker er derfor ødelagte frimerker her! Det vil også fremgå at jeg har stor sans for estetikk, symmetri, struktur og system. Som mange andre samlere…

Motivet betyr noe! Frimerkene forteller:

Keiser Wilhelm II, i samme drakt i Riksdagen, og med valgspråket "Ein Reich, Ein Volk, Ein Gott"

(Hitlers "Ein Volk, Ein Reich, Ein Führer" satte riket over folket, og Hitler selv som gud….)

Keiseryachten "Hohenzollern" (II) i ca. Lofoten, og som kolonifrimerke fra de tyske Marshall-øyene. Keiseren var på 23 "feriecruise" i Norge, fra 1889 til 1914, med Balestrand og Raftsundet som favoritter.

Samlingens tittel og definisjon

Verdens frimerkeutgivende land gjennom tidene, geografisk-historisk-politisk representasjonssamling.

Om samlingens formål og omfang

Samlingens formål er å få *representert* ubrukte frimerker fra alle frimerkeutgivende land og territorier gjennom frimerkets historie fra 1840 og til nå, inndelt etter politiske regimer, styreformer og perioder. Samlingen *dekker ikke* privat-/lokal-/bypost, skips-/flyselskaps-, jernbane-/telegrafpost, fiskal-/avgifts-merker, reklame-/propagandamerker, forfalskninger/fantasi-/piratutgaver, eller utgaver utover postale behov.

Om frimerkenes antall, kvalitet og motiv

Hvert område eller periode bør dekkes av *minimum to* frimerker, eller mer for lengre perioder. *Nytrykk* og kopier aksepteres som erstatning for svært dyre frimerker (verdi over NOK 5.000). Frimerkekvalitet skal være *ubrukt (X/XX)*, av hensyn til opplevelsen av motivet. Frimerkene skal være uskadet, ha intakt perforering og hjørner, og være velsentrerte. Frimerkene skal ikke ha provisoriske tilleggsverdier. Frimerkemotivene skal representere sitt område, kultur, eller periode *best mulig*. Monarker og sentrale ledere i landets historie bør være gjengitt på frimerkene. Landenavnvarianter skal være representert i samlingen.

Om samlingens organisering

Landene er listet i *geografisk* rekkefølge. Innen hvert land er merkene arrangert i *kronologisk* rekkefølge, etter periode. Frimerkene er satt opp harmonisk, balansert, symmetrisk, med farger tilpasset nabofrimerkene.

Hvordan samlingen ble bygd opp

Dette begynte som en barnesamling. Å skaffe seg ett frimerke fra hvert land som fantes ble for enkelt, det klarte jeg som syvåring. Dernest kom kontakt med medsamlere, frimerkeklubber og senere en egen tomannsklubb for sånne som samler akkurat sånn… Og frimerkebutikker hjemme, reiser og butikker ute. De senere årene har nettet vært en uvurderlig kilde, og søkene har nå blitt enkle og svært målrettet.

Mankoliste for samlingen

Av 3.000 territorier og regimer som har utgitt frimerker i historien gjenstår nå bare to huller i samlingen! Dette er Valona-regionen 1914 og Mosquito-kysten 1894. Men jeg har akseptert en unntaksliste på 28 frimerker, der jeg har tatt inn nytrykk og kopier som erstatning for svært dyre merker, med katalogverdi over 5.000 kr. Jeg tror ikke jeg hadde blitt et lykkeligere menneske om jeg hadde tatt opp et millionlån for å få representert Asias første frimerker, i stedet har jeg her tatt inn noen fine skannede eksemplarer i samlingen:

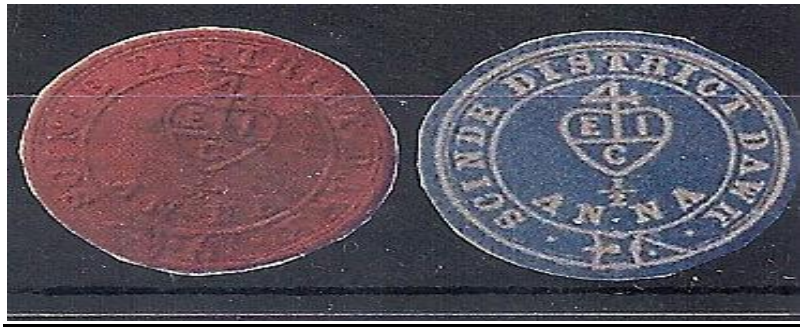

Sind-provinsen 1852, katalogverdi: kr. 895.000 (SG 2008)

Dokumentasjon til samlingen

Har brukt de store verdenskatalogene Stanley Gibbons, Michel, Scott, Yvert & Tellier, men også Rossiter & Flower's Stamp Atlas 1989, med postal historie utover frimerkene, samt www.worldstatesmen.org – et nettleksikon over regimer, perioder, statsledere, supplert med Wikipedias allmenne historieartikler på nettet, samt også historiske og geografiske atlas – for å forstå verden slik den var og slik den er.

Eksempler på kommende sider

De kommende sider viser noen eksempler fra denne samlingen. Først vårt eget Norge, her også med dokumentasjonssiden som følger hvert land - for å forstå oppsettet, og sånn fortsetter samlingen, gjennom 18 bind, 3.000 territorier og regimer, fra 1840 frem til nå. I denne artikkelen vises fire eksempler fra samlingen, formidlet med de mer eksotiske landene Oman, Sarawak, Tonga og Liberia.

Eksempel på dokumentasjonsside i samlingen:

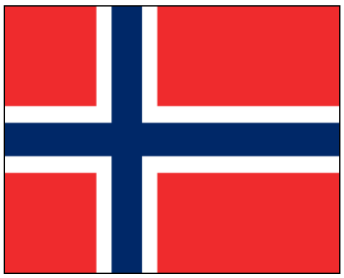

NORGE ■ NOREG

Geografi

Styreform	Kongerike	*Valuta*	Norske kroner
Areal	385.186 km2	*BNP pr. innb.*	54.600 USD 2010
Befolkning	4.953.000 innb. 2011	*Off. språk*	Norsk (samisk, kvensk)
Hovedstad	Oslo	*Medlem*	FN, EØS, EFTA, NR, NATO

Historie

Periode	**Regime**	**Statsoverhode**	**Kommentar**
1840-1855	*Kgr. personalunion*	*Karl III Johan, Oscar I*	*Ingen frimerker*
1855-1905	Kgr. personalunion	Oscar I, Karl IV, Oscar II	Union med Sverige
1905-1940	Kongerike	Haakon VII	Uavhengighet
1940-1945	Tysk okkupasjon	Tysk rikskommisær	Quislingregjering
1940-1945	Eksilregjering London	Haakon VII	Frimerker 1943
1945-nå	Kongerike	Haakon VII, Olav V, Harald V	Nynorskutgaver

Britisk-fransk styrke Narvik 1940, Øst-Finnmark USSR okkupasjon 1944-45

Svalbard

Periode	**Territorium**	**Regime**	**Kommentar**
1840-1925	*Spitsbergen*	*Nøytralt, næringsdrift*	*Ingen egne frimerker*
1896-1915	Spitsbergen	Regional privatpost	VDS til/fra Svalbard
1925-nå	*Svalbard*	*Norsk forvaltning*	*Norske frimerker*
2003-nå	*Svalbard*	*Lokal privatpost*	*Kun Longyearbyen*

Svalbard-traktaten 1920, eksil-norsk 1940-45, okkupasjoner 1941-42

Jan Mayen

Periode	Territorium	Regime	Kommentar
1840-1922	*Jan Mayen*	*Ubebodd, ingen eierland*	*Østerriksk ekspedisjon 1882-83*
1922-1929	*Jan Mayen*	*Meteorologisk anneksjon*	*Værstasjon, norske frimerker*
1929-nå	*Jan Mayen*	*Del av Norge 1930*	*Stasjoner, norske frimerker*

Evakuert 1940-41, eksil-norsk 1940-45

Antarktis

Periode	Territorium	Regime	Kommentar
1928-nå	*Bouvet-øya*	*Norsk biland 1930*	*Ubebodd, ingen frimerker*
1930-1959	*Peter I øy*	*Norsk biland 1933*	*Ubebodd, ingen frimerker*
1939-1959	*Dronning Maud Land*	*Norsk biland 1957*	*Forskning, frimerkebruk?*

Antarktistraktaten 1959: alle krav syd for 60°S lagt på is

Eksempel på oppsett av landside i samlingen:

.

Eksempel 1: SULTANATET OMAN – det nærmeste man kommer ”1001 Natt” i dag

Omansk dhow som krysser Indiahavet, prinsesse Salma i 1868 og sultan Qaboos bin Said, dagens hersker

Oman var en stormakt rundt Indiahavet på 1600- og 1700-tallet, og al-Busaid dynastiet hersket over både Oman og Zanzibar frem til 1856, da to brødre arvet hver sin del. Frem til 1970 var Oman et eneveldig middelalderstyre, men faren til dagens sultan gjorde den generaltabbe å sende sin sønn på utdannelse i England. Sånt får man griller i hodet av! I 1970 gjennomførte sønnen Qaboos palasskupp, satte faren i husarrest, innførte ”opplyst enevelde med gode rådgivere”, nedkjempet opprøret i Dhufar og brukte de moderate oljeinntektene til sakte modernisering, der han bevisst tok vare på tradisjonene – i motsetning til nabostaten Dubai. Oman bygger praktbygg i tradisjonell stil, og har araberverdenens eneste verft for dhower. Qaboos er ikke gift eller har barn, og det antas at han er homofil. Arvefølgen kan derfor bli komplisert!

Omans historie fortalt med frimerker, i samlingen:

(Oman brukte Britisk Indias frimerker fra 1868 til 1947)

Eksempel 2: RAJAHDØMMET SARAWAK – mer eventyrlig blir knapt historien!

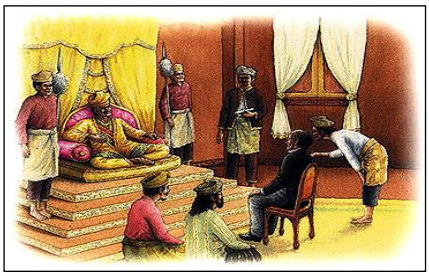

James Brooke, sultanen av Brunei gir bort Sarawak til James, samt Astana – Brookefamiliens slott

Sarawak var på 1800-tallet en av de siste hvite flekker på kartet, formelt underlagt sultanen av Brunei, men i praksis styrt av pirater. Den unge løytnant James Brooke, pensjonert fra Britisk India, ble sultanens adjutant, nedkjempet piratene og avverget et palasskupp. Til gjengjeld fikk han i 1841 hele Sarawak i gave. James ble kronet til rajah, og 100 år under "The White Rajahs of Sarawak" fulgte - med James, Charles og Vyner som konger. Den siste dronningen utga bestselgerne *"Sylvia of Sarawak"* og *"Queen of the Headhunters"*. Japansk okkupasjon under krigen avbrøt denne besynderlige historien, før britene først i 1946 overtok landet som koloni (den siste Brooke hadde kun tre klysete døtre!) og Sarawak ble i 1964 en delstat i Malaysia-føderasjonen. Brooke-familien ble kjøpt ut og dro til sitt gods i England. Med Borneo-villdyr over peisen…

Sarawaks historie – fortalt med frimerker, i samlingen:

Eksempel 3: KONGERIKET TONGA - et svært eksotisk øyrike i Stillehavet

Tongas kongevåpen, Stillehavets og Atlanterhavets dronninger Salote Tupou III og Elizabeth II i 1953, samt kongeslottet fra 1867, der de hilste på skilpadden Tui Malila (1777-1965), gitt av kaptein Cook!

Tonga ble samlet til ett kongerike i 1845 - under George I (gubben med skjegg under), og ble aldri kolonisert. Tonga inngikk isteden en beskyttelsesavtale med britene for å unngå å bli kolonisert av andre.

Polynesiere kan være vakre, men også svært store. Dronning Salote var rundt 190 cm og 150 kg, sønnen Taufa'ahau rundt 200 cm og 200 kg. Som vi ser under måtte han ha jeep for å inspisere den bittelille garden sin! Tonga var litt ekspansjonistiske på 1970-tallet og erobret det ubebodde Minerva-revet.

Tonga var pionerer på "rare" frimerker, men var nok forut for sin tid. Markedet var lite interessert…

Tongas historie – fortalt med frimerker, i samlingen:

Eksempel 4: REPUBLIKKEN LIBERIA – ”Frihetens republikk” i Afrika

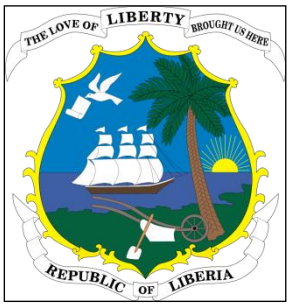

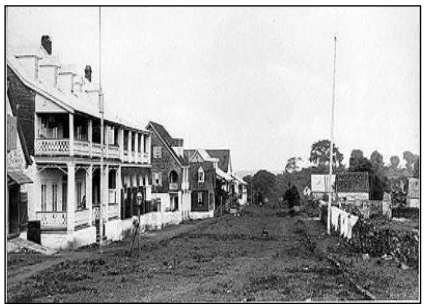

“The Love of Liberty brought us here”, gatebilde fra Monrovia i 1868, og frimurerlosjen etter borgerkrigene

Hva var det som gikk så fryktelig galt her? Liberia ble grunnlagt av et amerikansk koloniseringsselskap for frigitte slaver, jfr. landets navn, og ble autonom stat i 1822, med hovedstaden Monrovia oppkalt etter en amerikansk president, uavhengig republikk i 1847, og med frimerker fra 1860. ”The True Whig Party” var kun for de 5% ameriko-liberianere, mens de 95% innfødte liberianere utgjorde en sosial og økonomisk underklasse. De såkalte ”kokosnøttene” (svarte utenpå, hvite inni) styrte landet i nesten 160 år. Amerikanske investeringer og modernisering fra 1940-årene, men senere kaos med sersjantkupp 1980 (Doe), borgerkriger 1989-03 (Taylor), og tilslutt forsoning under president Ellen Johnson-Sirleaf, som fikk fredsprisen 2011.

Liberias historie – fortalt med frimerker, i samlingen:

Nå egne NETTAUKSJONER!

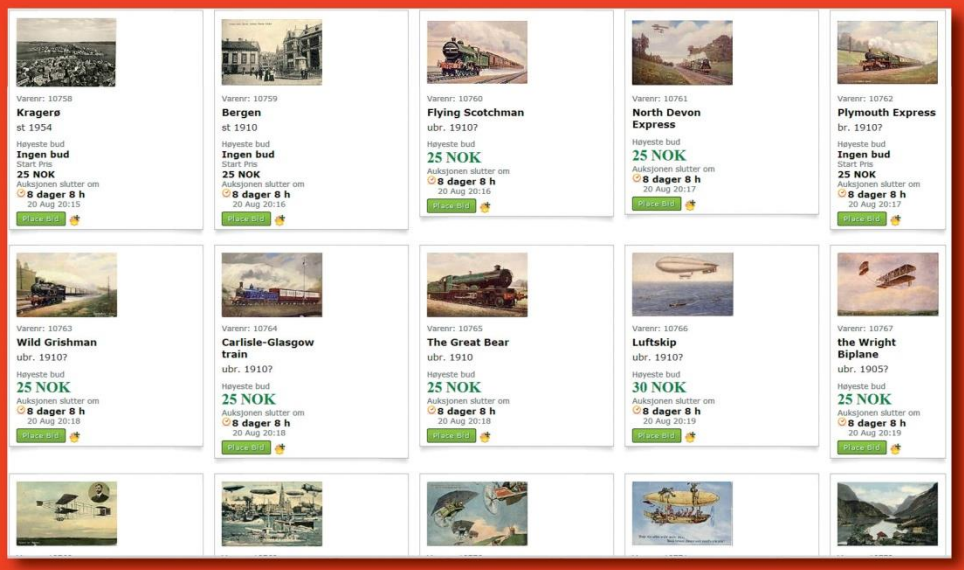

Gå inn på www.steinkristiansen.no

Registrer deg der, og se vårt utbud!

Du får da automatisk en mail når nye auksjoner er lagt ut på nettet.

Lett å betale! Vi har konto også i Sverige og Danmark.

Stein Kristiansen, Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo
post@steinkristiansen.no, telefon 22 41 01 30

SENTRUM FILATELISTKLUBB

INVITERER TIL

JUBILEUMSUTSTILLING

EN RAMMERS UTSTILLING

FREDAG 2. OG LØRDAG 3. OKTOBER

I LILLEBORG KIRKE

PROGRAM
(med forbehold om endringer).

FREDAG 14.00-18.00

16.00	*10 kroners auksjon*

LØRDAG 10.00-16.00

12.00	*10 kroners auksjon.*
14.00	*Bohemene kommer.*
	Intervju (seriemesterne 1965) med bla. Terje Hengern Hellerud. 50 år siden VIFs første seriemesterskap. Gutta signerer FDC ca en times tid. Konferansier: VIF-historiker Jarle Teigøy
Ca. 14.30	*Mitt engasjement i Vålerenga. Har vi fortsatt behov for frimerker? Ved frimerkedirektør og styremedlem i Vålerenga fotball Elite Halvor Fasting.*
Ca. 14.50	*Opptreden v Camilla. Mitt Vålerenga og Vålerenga kjerke fremføres på klassisk gitar. Mitt Vålerenga handler om historien til VIF med bohemene.*
16.00	*Premieutdeling*

Frist for å sende inn påmeldingsskjema til utstillingen er **10. august er 2015**

Utstillingsklasser for en-rammer:

1. Tradisjonell filateli, inkl. katalog-, spesial- og studieeksponat
2. Posthistorie, inkl. stempel- og hjemstedseksponat
3. Helpost
4. Luftpost
5. Romfart
6. Motiv
7. Maximafili
8. Stempel- og avgiftsmerker, samt stemplet papir
9. Åpen klasse
10. Postkort

Salgsobjekter

I samarbeid med Vålerenga Historielag blir det utgitt egen jubileumskonvolutt og egne personlige frimerker. Vi kommer til å ha eget stempel lørdag 3. oktober. Planen er å utgi flere PF. Disse er ennå ikke klare.
Forhåndsbestilling kan for FDC kan sendes til sentrumfk@gmail.com
Prisen for konvolutten er kr 50,- og løse PF er kr 25,-.
Motivet på PF er "Terje Henger´n Hellerud".

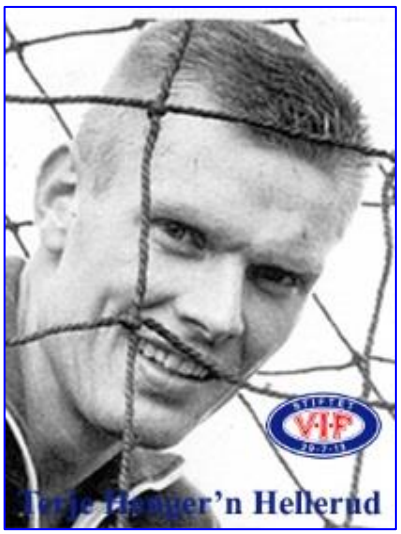

For mer informasjon kontakt oss på e-post:

sentrumfk@gmail.com

Skjemaer, reglement med mere kan lastes ned på:

http://www.sentrumfilatelistklubb.com/

Lepra og filateli

Av Torfinn Solgaard

Jeg stusset noen sekunder da Christer Brunstrøm kalte leprabasillens oppdager for Gerhard Hansen. Vi er så vant til bare å kalle ham Armauer Hansen her på berget, men hans fulle navn er altså Gerhard Fredrik Armauer Hansen (1841-1912)

Første gang jeg hørte at lepra ble kalt for "Hansens sykdom" var i Victoria Hislops roman "Øya" fra 2007.
I Norge bruker vi ikke den sykdomsbetegnelsen, men mange steder ute i verden gjør de det. "Øya" handler om spedalske kolonien på øya Spinalonga utenfor Agios Nicolaus på Kreta. Kolonien ble nedlagt i 1957, men ruinene innenfor det Venetianske fortet, overfarten i greske trebåter, og en god fiskemiddag i landsbyen Plaka etterpå er en opplevelse som gjentas.

I 3. Mosebok omtales

alle jødenes hygieniske regler for næringsmidler, sykdom og kjønnslig omgang. Hovedbegrepene var at noe var "rent", og noe var "urent," og det var det Herren Jahve som hadde bestemt. Det var både nyttig og samfunnsbevarende å tenke slik. - Her omtales også de spedalske som urene. De skulle isoleres. I siste bibeloversettelse brukes betegnelsen "hudsykdom" i 3.mosebok, mens i Det Nye Testamente snakkes det om at Jesus "renser" spedalske flere steder.

Vi som blant annet vokste opp på bedehuset på 50-tallet fikk se misjonærenes lysbilder fra "misjonsmarken" Det var stedet ute i den store verden hvor hedningene bodde. Jeg husker godt spedalske kolonien "Antsirabee" på Madagaskar, men visste lite om vår egen spedalske koloni St. Jørgen i Bergen.

Min store barndomshelt var Albert Schweitzer han var teolog og misjons lege, og var fra Alscace. Han samlet penger til sin misjonsvirksomhet ved orgelkonserter over hele Europa, også i Norge. Han fikk Nobels Fredspris i 1952.

Da jeg googlet Armauer Hansen etter artikkelen i NFF fant jeg frimerker fra Republikken Gabon i 1973 med bilde av Armauer Hansen og Leprasykehuset i Lambarene . Det var Albert Schweitzers sykehus.
Republikken Dahomey, et naboland til Gabon, gav også ut frimerke i samme anledning i 1973.
Frankrike, Belgia, Nigeria, India og Norge gav ut frimerker til 100års jubileet for leprabasillens oppdagelse i 1973.
Cuba gav ut frimerke til en leprakongress i 1948. Med Laos 1973 finner jeg altså merker fra 9 ulike

nasjoner,

De norske frimerkene kom i to valører 100 og 140 i ståltrykk med kunstner og gravør K. Løkke-Sørensen. Motivet var i to farger blått og brunrødt, og viser Armauer Hansen ved mikroskopet skrått bakfra mens man i venstre del ser hva han ser i mikroskopet i kontrastfargen. Det er av de tidligste meget vakre norske gravyrmerkene.
Det er vanskelig å omtale Armauer Hansen og hans oppdagelse uten å nevne en annen norsk forskningsgigant nemlig Fridtjof Nansen (1861- 1930). Han arbeidet ved Bergen Museum fra 1882. På et fotografi fra et forskermøte i Bergen Museum sitter Nansen ved siden av Armauer Hansen.

Nansen studerte det enkle nervesystemet til slimålen. Armauer Hansen lærte en fargemetode for å kunne se sine bakterier bedre av tyskeren Albert Neisser. Nansen lærte å innfarge nervefibrene med sølvnitrat av italieneren Camillo Golgi.

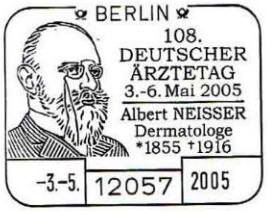

I løpet av få måneder fullførte han så sin avhandling som kom på norsk fra Bergen Museum i 1886 og deretter i presisert form på engelsk og tysk. Han konstaterer med bred penn at nervesystemet ikke henger sammen som et nettverk eller garn, men derimot at det er små spalter mellom nervenes ender til neste nervecelle.
Dette var en grunnleggende oppdagelse for forståelsen av nervesystemets funksjon, og i samsvar med annen forskning i tiden. Arbeidet er en klassiker innenfor nevrovitenskapene.
Den årtusengamle isolasjonsbehandlingen av lepra ble ikke avsluttet før man fikk adekvate antibiotika. Det første kom i 1948.
Lepra er en merkelig sykdom med en inkubasjonstid på flere år. Det finnes ingen vaksine, og bakterien kan ikke dyrkes. Sykdommen påvises ved at man ser syrefaste staver ved direkte mikroskopi av biopsi fra hud slik Armauer Hansen gjorde. Behandlingen er en kombinasjon av flere antibiotika i 1/2 til 2 år. En trøst er det dog at pasienten er smittefri etter igangsatt behandling.

Torfinn Solgaard, Pensjonert nevrokirurg, Fersk filatelist.

Gresk okkupasjon av Thrakia (1913 og 1920)

Av John Møyholm

Tyrkia 1909 overtykket, (ΕΛΛ. ΔΙΟΙΚ. ΓΚΙΟΥΜΟΥΛΤΖΙΝΑΣ (Hellenic Administrasjon av Giumulzina) Grønn 25 L er utgitt med en variant på overtrykket, nemlig dobbelt overtrykk.

Under Andre Balkankrig, kom flere byer i Thrakia under gresk okkupasjon. Overtrykte frimerker ble senere utgitt for de trakiske byene Dedeagatch (juli 1913) og Giumulzina (august 1913). Det ble også utgitt et tre-linje overtrykk leser ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΔΕΔΕΑΓΑΤΣ (Hellenic Administrasjon av Dedeagatch) sammen med nye verdier for stempler av Bulgaria. Dette ble etterfulgt av tre sett med lokalt trykte frimerker, ett i juli og to i september 1913. Trykt på tre forskjellige farger av papir (hvit, gul og blå), de ble innskrevet ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΔΕΔΕΑΓΑΤΣ med verdier på bunnen. Septemberutgavene har den ekstra inskripsjon ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΝ (Provisional). De sistnevnte, overtrykks ΕΛΛ. ΔΙΟΙΚ. ΓΚΙΟΥΜΟΥΛΤΖΙΝΑΣ (Hellenic Administrasjon av Giumulzina) i blått og rødt ble brukt til tyrkiske frimerker sammen med nye verdier (10 og 25 Lepta). Begge byene ble returnert til Bulgaria etter krigen.

I 1920, etter første verdenskrig, gjenvant Hellas kontrollen over vestlige Thrakia. De Greske okkupasjonsmyndighetene utstedte tre sett med stempler for bruk i regionen: frimerker fra "gravert", "litografi" og 1916 "ET" utgavene ble overstemplet med Διοίκησις Δυτικής Θράκης (Administrasjon of Western Thrakia), utgitt mai 1920; Tyrkiske frimerker trykkes med Υπάτη Αρμοστεία Θράκης (High Commission of Thrakia) og nye verdier, utgitt i juli 1920; og greske frimerker fra de tre settene nevnt ovenfor, trykkes med Διοίκησις Θράκης og utgitt samme år.

MOTIVMÄRKEN TILL SALU

Jag kan sända urval av motivfrimärken från hela världen.Huvudsakligen postfriskt.

Betalning via PayPal eller till IBAN/BIC.

Christer Brunström

Kungsgatan 23, SE-305 46 HALMSTAD, Sverige

E-post: christer.brunstrom@telia.com

Brasils 2016 OL frimerker

av Per Helmer Skaali

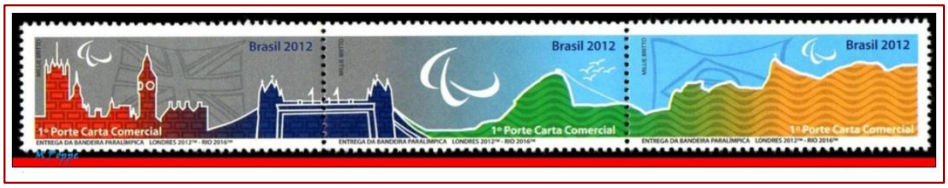

Brasil hadde planer om å utgi 2 miniatyrark og et små-ark i 2012 ved overrekkelsen av OL flagget fra London til Rio de Janeiro. Dette ble det ikke noe av grunnet en lisenstvist mellom det brasilianske postverket og IOC. Denne tvisten forsinket også utgivelsen av de første frimerkene for Paralympiske leker også.

Tidligere i år ble så de første OL merkene utgitt. Småarket består av 6 striper med 3 se-tenant frimerker i hver. Motivene her hentet fra London's mest kjente landmerker som er koblet mot silhuetter av Rio de Janeiros fjell.

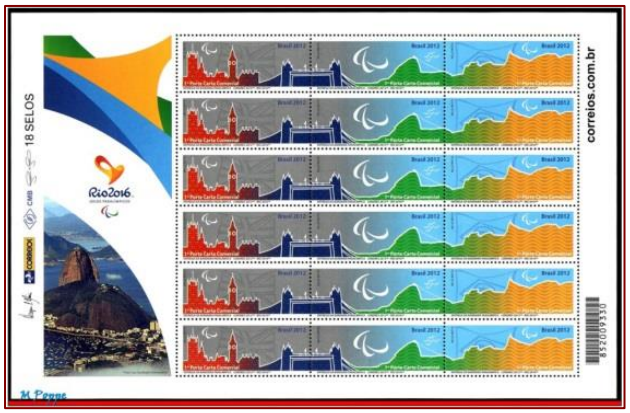

Miniatyrarkene har samme bakgrunns motiv på begge arkene: Sukkertoppen med byen under. OL arket har 2 frimerker, begge med OL ringene. Det ene viser Big Ben og Tower Bridge, mens det andre viser Sukkertoppen. Logoen til Paralympics er på begge frimerkene. Det ene frimerket har motiv med London Eye og det andre er Kristusstatuen på Corcovado fjellet. Opplaget for hver miniatyr ark er på 15 000 eks.

24. mars kom det ut et småark med 10 forskjellige sports motiver til 9 OL og Paralympics grener som basketball, rugby, vektløfting, roing, vannsport, bueskyting, sykling, badminton, bryting og Paralympic atleter. José Carlos Braga er mannen som har designet frimerkene og brukt både digitale og tradisjonelle teknikker i utformingen. Fokuset i merkene er å vise atleter i aksjon hvor de karakteristiske begavelsene i hver

sport blir fremhevet. Opplaget et på 2,4 millioner. Frem til lekene starter i 2016 vil det komme ut 2 nye serier.

Rettelse

av Per Helmer Skaali

I NFF 1/2015 ble det ved en inkurie utelatt en medaljeklasse i reglementet.
Korrekt paragraf skal være:

§7 Juryen, som er godkjent av Norsk Filatelistforbund, har følgende premier til disposisjon:

- Forgylt sølvmedalje
- Stor sølvmedalje
- Sølvmedalje
- Forsølvet bronsemedalje
- Bronsemedalje (utelatt i NFF 1/2015)
- Sølvnål
- Bronsenål

Samlersenteret AS

har nettauksjoner hver søndag kveld hvor det auksjoneres 2-300 objekter som postkort, fotografier, brev, stempler, trykksaker, kart og annet for hjemstedssamleren.

Besøk oss på www.samlersenteret.no

Paulus i Filatelien del II

Av John Møyholm

Paulus' første misjonsreise

Cypros 1938

Mellom år **46** og år **47**: Paulus' første misjonsreise gikk først til Kypros og så til Lilleasia. Paulus hadde med seg Barnabas som var født på Kypros. På Kypros besøkte de først byen Salamis (Apg 13: 4-5), en av de store kommersielle havnene i Kypros, og deretter reiste de til Pafos, sentrum av romersk styre og dyrkingen av Afrodite. Byen Paphos hadde et ondt rykte om moralsk slapphet blant innbyggerne.

Afrodite

Anatolien Tyrkia 1957

De seilte videre fra Kypros til datidens Lille Asia, i dag Anatolia, og gikk i land ved byen Atalia, og dro derfra til blant annet byen Antiokia i Pisidian (*eg. Galatia*), en by beliggende 1000 meter over havet. Byen var en romersk koloni, byen var i hovedsak befolket av pensjonerte legionærer (tidligere soldater). Som romersk koloni by nøt den en rekke privilegier. Byen hadde også en Jødisk kontingent og en synagoge.

Sakarya Gorge i Taurusfjellene

Det var i denne lille fjell byen Paulus' kjente uttalelse til jødene falt: *"Det var nødvendig at Guds ord først ble talt til dere, men siden dere støter det fra dere og ikke akter dere verdige til det evige liv, så vender vi oss nå til hedningene."*

Attalia Tyrkia 1958

Fjellmassiv i Galatia, Tyrkia 1982

Oppholdet endte med at de lokale jødene sammensverget seg mot Paulus og Barnabas

og sørget for at de ble "kjeppjaget" som vranglærere bort fra byen. Men det var for sent til å stagge evangeliet, det hadde allerede slått rot og båret frukt. Nå gikk reisen videre til en annen by, Ikonium, der de også kom til å bli kjeppjaget med trusler om steining. Derfra flyktet Paulus og Barnabas til byene Lykaonia, Lystra og Derbe, og forkynte evangeliet der. I Lystra ble Paulus steinet og da de trodde han var død ble han slengt utenfor bymuren hvor hans venner slo ring om ham, og hjalp ham til kreftene igjen. Snart var han på beina igjen. Den neste byen de ankom var Derbe hvor apostlene fikk mange disipler, og en av dem var Gaius som fulgte Paulus under hans siste misjonsreise. Paulus oppholdt seg en stund i Derbe før han starter på tilbakeveien. Han starter sin hjemreise ved å dra tilbake til Attalia, og derifra satte de seil til Antiokia for å rapportere om misjonsreisen til menigheten der. Den første reisen varte i 18 måneder og endte høsten 47 e.Kr.

Konya i nærheten av Lystra og Derbe. Tyrkia 1957

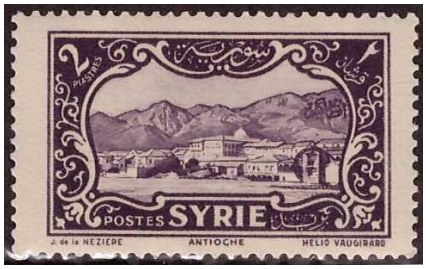

Antoch, Syria 1932

Lett slentring i USA (albumet) …

av Jan Sørensen

Merket er jo litt uanselig, selv om det er gullfarget, det ble utsendt i 1949 for å ære mødre som hadde mistet deres sønner i krigen. I 1928 ble det som en følge av første verdenskrig dannet en organisasjon som fikk navnet "The Gold Star Mothers of America". Det var en slags trøst for mødre som hadde oppdratt sine sønner og døtre, og som måtte oppleve at de falt i krig. Under annen verdenskrig ble det vanlig å markere familiemedlemmers deltagelse i krigen ved å plassere en blå stjerne i vinduet for de som levde, og en gullstjerne for de som var falt. I 1940 ble den siste søndag i september vedtatt som markeringsdag, og en gullstjernekrans lagt på den ukjente soldats grav for å ære mødrene for deres tap.

Byvandringen

Heinz - like underholdende som alltid

Foto og tekst: Jarle Teigøy

I småsurt vær møtte 12 personer opp foran Bislett stadion, for en to timers vandring i Homansbyen med endestasjon Solli plass.

Homansbyen var et rent parklignende skogsområde bak slottet, kjøpt av advokatbrødrene Homan i spekulasjonsøyemed på begynnelsen av 1850-tallet. Noen få år senere var det en større brann i Kristiania, som rammet de bedrestiltes boliger i området fra Stortorget mot Akershus. Det oppsto derfor et akutt behov for nye boliger og brødrene Homan engasjerte den unge arkitekt G. A. Bull (bror av den verdensberømte fiolinist Ole). Han tegnet et område som ble levert kjøperne med nøkkel i døra. Samtlige boliger var forskjellige fra de øvrige.
Heinz fortalte oss om byens første bad, Bislet Bad, Bislett stadion som nasjonens skøytestadion og Vålerengas lekegrind. Vi ble geleidet inn i Oscarsgate, Uranienborg terrasse og Josefinegate, samtidig som vi fikk høre om markante forretningsfolk og kulturpersonligheter, bla. dikter Nils Collett Vogt og Rudolf Steiner.
Det hele endte opp på Conzenso restaurant på Solli plass hvor man inntok en bedre middag på Oslos bedre vestkant. Tross dårlig vær sjarmerte Heinz med sitt historiske repertoar som vanlig.

VI HAR STORT UTVALG AV FRIMERKER, BREV OG POSTKORT

BE OM VÅRE GRATIS TILBUDS- OG AUKSJONSLISTER

ELLER

BESØK OSS I VÅR NYE BUTIKK PÅ SAGENE

BRUNSÆL FRIMERKEFORRETNING

ARENDALSGATA 14, 0463 OSLO

TELEFON 22 37 79 63

E-POST: brunsael@hotmail.com

Spesialitet: Norske prakt/lux stempler på frimerker

Vilnius ble bygget på blomster

(etter et gammelt Litauisk sagn).

av Jan Sørensen

I Litauen var det i gammel tid en hedensk adel, med et presteskap som gikk under navnet "kriviai" De bestemte at det skulle bygges noen store steinbygninger på området hvor Vilnius nå ligger. De fikk gravet et dypt hull, stort nok til at et menneske kunne stå oppreist i det. De rullet så frem en stor stein som skulle dekke hullet. Så ble det sendt bud rundt etter en enke med en eneste sønn. de forklarte at de måtte bygge Vilnius på hans hode, til gjengjeld ville moren bli æret for all fremtiden mor tok med sin eneste sønn til byggeplassen, da de stod ved siden av hullet ville sønnen gjerne si noen ord først, han hadde intet ønske om å gå ned i hullet. Bare si hva du vil, sa prestene.

"Hva er det kaldeste, det søteste, og den letteste tingen i hele verden?" Spurte sønnen.

De hedenske prestene mente at det måtte være stål som var kaldest, sukker og honning som var søtest, og en liten ærfuglunge som var lettest. Men nei sa sønnen, "den kaldeste ting i verden er en mors hjerte, den søteste en mors melk, og den letteste en liten baby i sin mors armer".

Prestene tenkte seg om, og svarte, "Vi vil ikke bruke deg i dette hullet, du vil bli en klok mann, gå herfra".

Igjen søkte de etter en enke med en sønn. Men en foreldreløs pike tok på seg sine fineste klær og løp over markene til Vilnius som fortsatt bare var en byggeplass. På veien plukket hun villblomster til en stor bukett. Hun løp frem til prestene, bøyde sitt hode for dem og hoppet ned i hullet. Prestene bestemte nå at steinen skulle rulles ned i hullet. Steinen falt ned, men piken var like hel og uskadet, bare blomstene ble liggende under steinen. Dette var et mirakel mente prestene og ba henne klatre opp. Vilnius ble så bygget på blomster, og det ble en vakker by.

Det er ikke så mange avbildninger av Vilnius på frimerker fra Litauen, men det er noe som peker seg ut, nemlig den siste utgivelsen fra det frie Litauen i 1940. Disse tre merkene er også utsendt som

miniark, og det var det aller siste som kom. De russiske myndigheter hevdet at Litauen brøt en avtale inngått i 1939, så da var det gjort for denne gang. Merkene, og miniarket ble utsendt 6. mai 1940, og har følgende motiver: 15 c. et oversiktsbilde over Vilnius, 30 c. Portrett av Storfyrst Gediminas som regjerte i 25 år, og gjorde Litauen til en stormakt i Øst Europa, og i 1323 grunnla han Vilno (Vilnius),. Det foregikk sikkert ikke slik som sagnet forteller, men slik er det gjerne. 60c, viser borgen Trakai. Årstallene 1323 betegner grunnleggelsen av Vilnius, og 1939 er 20 året for den endelige frigjøring av Litauen. Miniarket er en flott avslutning på rundt 20 års frihet og egen frimerkeutgivelse.

Postkort

av Jan Sørensen

Hvis vi kikker litt på små og store rariteter på postkort, så er det litt av hvert å finne. De viste kortet her er utvilsomt en kineser, men ikke tegnet og heller ikke er det en fotografert kineser, nei han er rett og slett klippet ut av frimerker og limt opp. Forhåpentligvis kinesiske frimerker. Og tro det eller ei, det er et firma som reklamerer på baksiden for sine postkort, så kanskje de laget slike kort for salg? Morsomt er det i hvert fall.

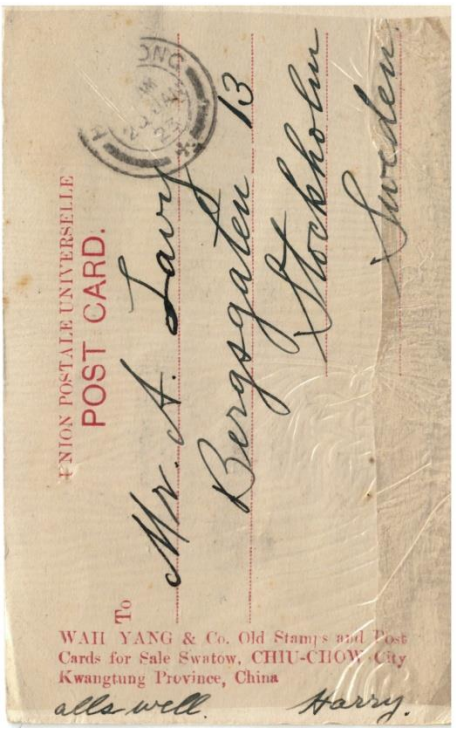

Frimerker og posthistorie av Malteserordnenen, SMOM

Av John Møyholm

The *Sovereign Military Hospitaller Order of Saint John of Jerusalem, Rhodos og Malta,* ellers kjent som *Malteserordnenen* eller *SMOM* som er en katolsk orden basert i Roma og Italia. Ordnenen har sin opprinnelse i Johanitterordnenen, en organisasjon grunnlagt i Jerusalem i 1050. Etter tapet av de Kristne territorier i Holy Land (Israel/Palestina) til muslimene, ble Ordnenen styrt først fra Rhodos (1310-1523), og senere fra Malta (1530- 1798), hvor de hadde full suverenitet.

Ordens postgang i Malta

Da de maltesiske øyene ble administrert av Ordnenen, satte ridderne opp en postgang. Det tidligste kjente brev er datert 14. juni 1532, og det ble sendt fra Grandmaster l'Isle Adam til biskopen av Auxerre i Frankrike. Den offentlige postgangen på Malta ble satt i gang i 1708, og tjenesten ble utført ved La Casa del Comun Tesoro i Valletta. De første poststemplene på Maltesisk post dukket opp senere i det 18. århundre, en gang mellom 1755 og 1791.

Frimerker

Post administrasjon av ordnen, kjent som *Poste Magistrali,* ble innstiftet på 20. mai 1966 under en resolusjon av Grand Master av ordnen, og de første frimerkene ble utstedt 15. november 1966. Inntil nylig ble frimerkene utstedt i den valuta rekkefølgen som var *Scudi, Grani* og *Tari,* som omtrent likestilles med valutaen i Malta før den sluttet seg til Eurosonen; 1 Scudo = 12 Tari = 240 Grani = 12 Malta cent. Fra 1. januar 2005 blir frimerkene utgitt i Euro.
Frimerkene er innskrevet *Poste Magistrali* og har et eller flere små maltesiske kors. De første utgavene ble trykt av De La Rue , men i dag benyttes en rekke Maltesiske og Italienske trykkerier. Ordnenen produserer i dag blant annet aerogram, maxi kort, førstedags brev, miniatyr ark, portomerker, og helsaker. Frimerkeutgivelsene administreres i dag av Vatikanet.
Hvert år blir en frimerkeutgivelse viet til St. Johannes døperen, som er Ordenens skytshelgen. Det er også en utgivelse i forbindelse med julefeiringen.

Status

Frimerkene er utstedt for både post- og veldedige grunner. Til tross for over 50 bilaterale post avtaler er frimerkene vanligvis klassifisert som Cinderella frimerker, siden de ikke har postal gyldighet i alle land. De fleste postavtaler er med land hvor Ordnenen gjør veldedig arbeid blant innbyggerne. SMOM er heller ikke medlem av Universal Postal Union (UPU).

Møteplan høst 2015

August	27	**Sesongåpning på Revierhavna Kro.**
September	03	Klubbmøte
	10	Klubbmøte
	17	klubbmøte
	24	Klubbmøte
Oktober	**01**	**Jubileumsutstilling (opprigging)**
	02	**Jubileumsutstilling (fredag)**
	03	**Jubileumsutstilling (lørdag)**
	08	Klubbmøte
	15	Klubbmøte
	22	Klubbmøte
	29	Klubbmøte
November	05	Klubbmøte
	12	Klubbmøte
	19	**Auksjon www.sentrumfilatelistklubb.com**
	26	Klubbmøte

Styret forbeholder seg retten til å gjøre endringer.
Det er 10 kr auksjoner på møtene. Miniforedrag på flere møter med både filatelistisk og ikke filatelistiske tema.

Medlemskontingent 2015:

475 kr for Hovedmedlemmer
200 kr for B-medlemmer (hovedmedlem i annen klubb)
Bankkonto: 0530.58 44626

Medlemskontingenten inkluderer bladet «.Nye Frimerke Forum»
Vennligst merk innbetalingen med navnet ditt.
Støtt oss gjennom grasrotandelen til Norsk Tipping.
Organisasjonsnummeret er 995 595 419

Abonnement på Nye Frimerke Forum

koster kr 100,- for 4 nummer.
Bankkonto for NFF: 1503.38.45631

Kontakt oss på e-post: sentrumfk@gmail.com
For mer informasjon: http://www.sentrumfilatelistklubb.com/

GRATIS
PRØVEEKSEMPLAR!

Gode tilbud
til faste priser
- HVER MÅNED!

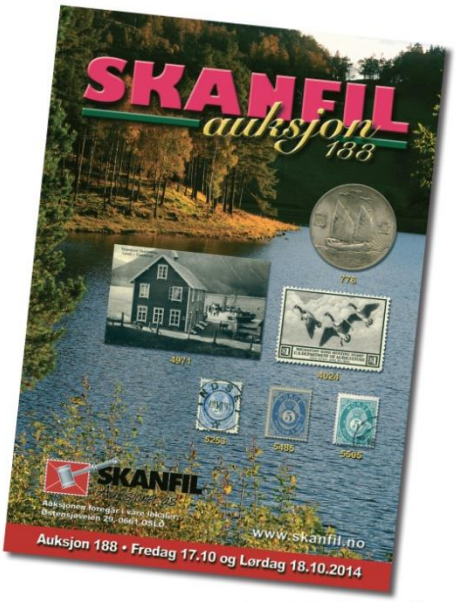

Mange tusen spennende objekter på
- 4 OFFENTLIGE AUKSJONER ÅRLIG
- LØPENDE ONLINE-AUKSJONER

Det beste alternativet ved ALL omsetning av frimerker, mynter og andre samleobjekter:

www.skanfil.no
e-post: skanfil@skanfil.no

SKANFIL *for samlere as*

SKANFIL *Auksjoner as*

Hovedkontor Haugesund: Postboks 2030 - 5504 HAUGESUND - tlf. 52 70 39 40 - fax 52 70 39 49
Besøksadr. Spannavn. 52
Avdeling Oslo: Østensjøvn. 29 - 0661 OSLO - tlf. 52 70 39 40 - fax 22 33 58 48
Avdeling Sarpsborg: Knud Bryns vei 9 - 1738 BORGENHAUGEN - tlf. 52 70 39 40 - fax 69 15 10 84

NORGE P.P.
posten

Retur adresse:
Sentrum Filatelistklubb
Postboks 614 Sentrum
0106 Oslo

Auksjon 87, 1.- og 2. 5. 2015:

97% av alle objektene ble solgt.

Samlet salg: 9,2 mill kr.

Resultatene finner du på germeten. no
Fem eksempler:

Lot # 2186:
Collection Great Britain.
Starting at NOK 35,000.
Realised NOK 110,000.

1447/87:
17 b. *
Utrop kr 20.000,-.
Tilslag kr 49.000,-.

1051/87:
"Drøyt 700 norske stedskort i småformat. Stort sett fra forlaget "J.H. Küenholdt AS".
Tilslag kr 110.000,-.

1206 1 ruble Russia 1741 1/1+.
Realised NOK 72,.000.

2276/87: Helark av NK 14y.
Utrop kr 200.000,-. Tilslag kr 320.000,-.

Neste auksjon finner sted i
KNA-hotellet i Oslo
27.- og 28. 11. 2015.
Mer informasjon finner du på
www.germeten.no

Dra fordel av dette flotte markedet vårt og bli med som innleverer til høstens auksjon!

Ring oss på **22 44 19 14**
for en uforpliktende samtale!
Du vil bli gledelig overrasket over hva vi kan oppnå for interessante objekter.

Vi gir gratis vurdering og gjerne kontant forskudd.

MEMBER: NFHF

KJELL GERMETEN A/S
INTERNASJONAL FILATELI
FORMIDLING
TAKSERING
RÅDGIVNING
OFFENTLIGE AUKSJONER

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg
0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04
www.germeten.no – E-mail: germeten@online.no